

Året i etik

Årets største etiske dilemma er alt det, vi deler på sociale medier

"I 2015 delte vi alt mellem himmel og jord uden skelen til ofrene, de efterladte eller de af vores venner på de sociale medier, der måske endnu ikke er gamle nok til at håndtere den slags billeder," mener Mikael Arendt Laursen. Modelfoto.

26. december 2015, kl. 7:00
Af Mikael Arendt Laursen

På de sociale medier er vi vores egne redaktører og dermed også etisk ansvarlige for, hvad vi deler med hinanden. Det skal vi blive bedre til at huske i det kommende år, skriver generalsekretær i KLF, Kirke & Medier

Hvad var den største etiske udfordring i 2015? Og hvad bliver det største etiske dilemma i 2016? De spørgsmål har Kristeligt Dagblad bedt alle medlemmer af [Etikpanelet](http://www.etik.dk/etikpanelet) (<http://www.etik.dk/etikpanelet>) om at svare på. Her svarer Mikael Arendt Laursen, generalsekretær i KLF, Kirke Medier:

I 2015 oplevede vi nogle forfærdelige begivenheder, der på mange måder kom til at sætte dagsordenen for året. Her skal særligt angrebet på Charlie Hebdo i Paris og de tusindvis af mennesker, der flygter fra krigen i Syrien, nævnes. Disse begivenheder viste os også to store etiske udfordringer i 2015.

Den første var – og er – en misforstået forestilling om, at ytringsfrihed er lig med retten til at krænke andre. I forbindelse med angrebet på satiremagasinet Charlie Hebdo var der et enormt fokus på, at vi i vores del af verden har en ukrænkelig ytringsfrihed, som ingen skal sætte spørgsmålstegn ved. Men en ukrænkelig ytringsfrihed kan være farlig, fordi den kan

misbruges til at komme med hadefulde kommentarer og urimelige angreb på andre mennesker i ytringsfrihedens navn.

Det så vi efter angrebet mod Charlie Hebdo i januar måned, hvor den store etiske udfordring blev at holde hovedet koldt, også da vreden og afmagten var størst og tastaturet lige ved hånden.

Den anden store etiske udfordring i år ligger lidt i forlængelse heraf: nemlig, at vi er blevet vores egne redaktører på de sociale medier. Det resulterede blandt andet i, at mange - i et desperat forsøg på at vise medfølelse - delte et billede af den druknede treårige kurdisk-syriske flygtningedreng Aylan Kurdi, der var skyllet op på en strand i Tyrkiet.

Billedet viste os et glimt af en menneskelig katastrofe og udstillede i den grad, at de sociale medier var og er etisk udfordrede.

I 2015 delte vi alt mellem himmel og jord uden skelen til ofrene, de efterladte eller de af vores venner på de sociale medier, der måske endnu ikke er gamle nok til at håndtere den slags billeder.

Vi er blevet vores egne redaktører og dermed også etisk ansvarlige for, hvad vi deler med hinanden. Det glemte vi desværre alt for ofte i 2015.

Det største etiske dilemma inden for medier og forbrug i 2016 har at gøre med den medievirkelighed, vi færdes i. Vi lever i en tid, hvor vi som mediebrugere i højere og højere grad overtager kontrollen med, hvad vi vil se, høre og vide. Vi sammensætter selv programpakker på tv, vi streamer mere og mere, vi podcaster radioprogrammer, og vi vælger til og fra på nettets nyhedshylder, så vi ser præcis dét, vi ønsker.

Mange har fravalgt den klassiske public service tv-avis til fordel for et kludetæppe af selvvalgte nyhedsstumper fra mere eller mindre troværdige kilder – som vi i øvrigt ikke bruger megen tid på at vurdere kvaliteten af. Dilemmaet er, at flow-tv og public service mange steder er på retur i den digitale generations medieforbrug, men at det samtidig er her, danskerne mener, de mest troværdige nyheder findes.

Derfor bliver 2016 året, hvor vi skal fastholde og sikre mediebrugernes bevidsthed om, at det næppe er et objektivt og dækkende billede af virkeligheden, de møder på de sociale medier. Det er uden tvivl ganske bekvemt, at vi med streaming, podcasts og sociale medier kan vælge

at se og høre nøjagtig det, vi har lyst til. Vi glemmer bare, at vi samtidig vælger en masse fra. En masse, vi ikke vidste, vi havde behov for at vide.

Det største etiske dilemma i 2016 bliver derfor på en gang at sikre, at vi som mediebrugere er tilstrækkelig objektivt oplyste samtidig med, at vi benytter os af de muligheder, som streaming-tjenester, podcasts og de sociale medier giver os. Vi skal lære de nye mediers begrænsninger at kende, og vi skal lære at være kritiske.

*Mikael Arendt Laursen er generalsekretær i KLF, Kirke Medier og medlem af **Kristeligt Dagblads Etikpanel** (<http://www.etik.dk/etikpanelet>), hvor han særligt besvarer spørgsmål om medieetik og forbrug.*